



**T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR  
BAKANLIĞI**

**2019 YILI KURUMSAL MALİ DURUM  
VE  
BEKLENTİLER RAPORU**

**Strateji Geliştirme Başkanlığı**

**Temmuz – 2019**



## İÇİNDEKİLER

<b>KISALTMALAR.....</b>	<b>3</b>
<b>ŞEKİLLER TABLOSU .....</b>	<b>4</b>
<b>GRAFİKLER TABLOSU.....</b>	<b>5</b>
<b>GİRİŞ.....</b>	<b>6</b>
<b>2019 YILI OCAK- HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI .....</b>	<b>7</b>
<b>OCAK–HAZİRAN 2019 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER .....</b>	<b>13</b>
Bilgi İşlem Çalışmaları .....	13
Enerji Verimliliği Çalışmaları .....	15
Arz Güvenliği Çalışmaları.....	19
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Çalışmaları .....	20
Yeni Teknolojiler ve Ar-Ge Projeleri .....	23
<b>TEMMUZ–ARALIK 2019 DÖNEMİNE İLİŞKİN BEKLENTİLER VE HEDEFLER. 25</b>	
<b>TEMMUZ–ARALIK 2019 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLECEK FAALİYETLER .....</b>	<b>27</b>
Bilgi İşlem Çalışmaları .....	27
Enerji Verimliliği Çalışmaları .....	27
Arz Güvenliği Çalışmaları.....	30
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Çalışmaları .....	30
Yeni Teknolojiler ve Ar-Ge Projeleri .....	32

## KISALTMALAR

<b>BEP</b>	:Bina Etüt Proje Eğitimi
<b>BelgeNet</b>	:Belge Yönetim Sistemi
<b>BEPA</b>	:Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlası
<b>CFCU</b>	:Merkezi Finans ve İhale Birimi
<b>DEPA</b>	:Deniz Enerjisi Potansiyel Atlası
<b>ENVER</b>	:Enerji Verimliliği Derneği
<b>EVD</b>	:Enerji Verimliliği Danışmanlık
<b>EPS</b>	:Enerji Performans Sözleşmeleri
<b>EKB</b>	:Enerji Kimlik Belgesi
<b>EBRD</b>	:Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
<b>EKS</b>	:Endüstriyel Kontrol Sistemleri
<b>EST</b>	:Energy System Model for Turkey
<b>FV</b>	:Fotovoltaik
<b>GES</b>	:Güneş Enerji Santrali
<b>GEPA</b>	:Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası
<b>IPA</b>	:AB Katılım Öncesi Yardım Aracı
<b>İP</b>	:İnternet Portal Sistemi
<b>KAMİS</b>	:Kamu İnternet Siteleri Rehberi Projesi
<b>MCBS</b>	:Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemi
<b>MW</b>	:Megawatt
<b>MİLGES</b>	:Milli Güneş Enerjisi Santrali Geliştirilmesi
<b>MİLHES</b>	:Milli Hidroelektrik Santral Sistemi Geliştirilmesi
<b>RES</b>	:Rüzgâr Enerji Santrali
<b>RİTM</b>	:Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezi
<b>REPA</b>	:Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlası
<b>STEP</b>	:Kamu Kurumları İhale Öncesi Yardım Aracı
<b>SGOM</b>	:Siber Güvenlik Operasyon Merkezi
<b>TUCBS</b>	:Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri
<b>VAP</b>	:Verimlilik Artırıcı Projeler
<b>QDMS</b>	:Kalite Doküman Entegre Yönetim Sistemi
<b>YEPDİS</b>	:Yenilenebilir Enerji Projeleri Değerlendirme ve İzleme Sistemi
<b>YEKA</b>	:Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları
<b>YEPDİS</b>	:Yenilenebilir Enerji Projeleri Değerlendirme ve İzleme Sistemi

## ŞEKİLLER TABLOSU

<b>Tablo 1:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Gerçekleşmeleri.....	7
<b>Tablo 2:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Personel Giderleri.....	9
<b>Tablo 3:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri .....	9
<b>Tablo 4:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Mal ve Hizmet Alım Giderleri.....	10
<b>Tablo 5:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Cari Transfer Giderleri .....	10
<b>Tablo 6:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Giderleri.....	11
<b>Tablo 7:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Transfer Giderleri .....	11
<b>Tablo 8:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Borç Verme Giderleri .....	12
<b>Tablo 9:</b> Sertifikalandırılmış Enerji Yöneticileri.....	16



## GRAFİKLER TABLOSU

<b>Grafik 1:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Ödeneklerinin Tertip Bazında Harcama ve Kalan Ödenek Dağılımı (MilyonTL) .....	8
<b>Grafik 2:</b> 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Gerçekleşmelerinin Tertipler Düzeyinde Dağılımı (%).....	8

## GİRİŞ

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun birinci maddesinde, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasının yanı sıra kamu mali yönetiminde hesap verebilirliğin ve malî saydamlığın sağlanması Kanununun amacı olarak belirlenmiştir.

Bu yaklaşım çerçevesinde, Kanunun 30'uncu maddesinde yer alan "*Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Maliye Bakanlığı ise merkezi yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar.*" hükmü gereği hazırlanan, Bakanlığımız merkez teşkilatının 2019 yılı birinci altı aylık dönemine ilişkin bütçe uygulama sonuçları ve ikinci altı aylık dönemine ait beklentiler ile yürütülecek faaliyetlere ilişkin bilgileri içeren 2019 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

## 2019 YILI OCAK- HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

Bakanlığımıza tahsis edilen ödenekler, ayrıntılı harcama programı doğrultusunda ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca [www.sbb.gov.tr](http://www.sbb.gov.tr) adresinde yayımlanan 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile Genelgelerinde yer alan esas ve usullere uygun olarak kullanılmaktadır.

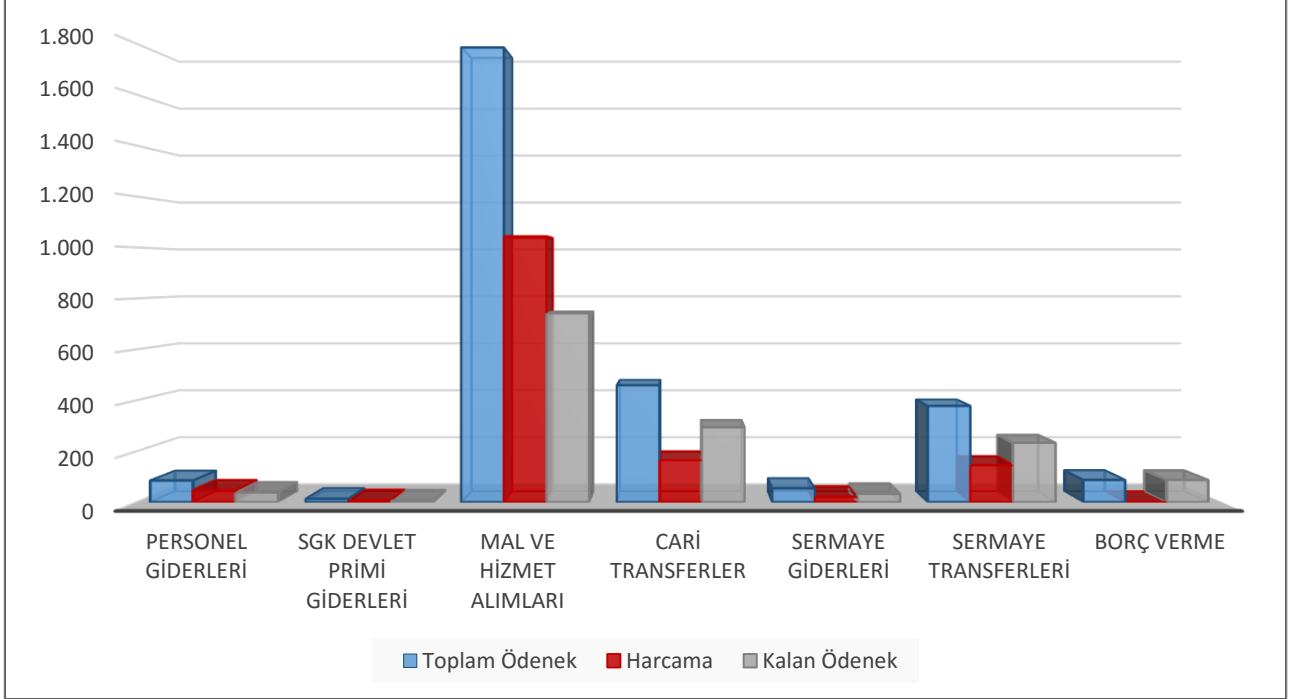
2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza 2.863.608.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu ödeneğin % 50'lik kısmı olan 1.430.596.523 TL harcanmıştır.

AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	85.117.000	85.074.000	47.124.412	55
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	13.884.000	13.927.000	7.423.335	53
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	1.785.147.000	1.785.160.100	1.044.256.142	58
CARİ TRANSFERLER	459.599.000	459.599.000	165.282.645	36
SERMAYE GİDERLERİ	54.119.000	54.119.000	21.301.989	39
SERMAYE TRANSFERLERİ	378.680.000	378.680.000	145.208.000	38
BORÇ VERME	87.062.000	87.048.900	0	0
<b>TOPLAM</b>	<b>2.863.608.000</b>	<b>2.863.608.000</b>	<b>1.430.596.523</b>	<b>50</b>

*Tablo 1: 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Gerçekleşmeleri*

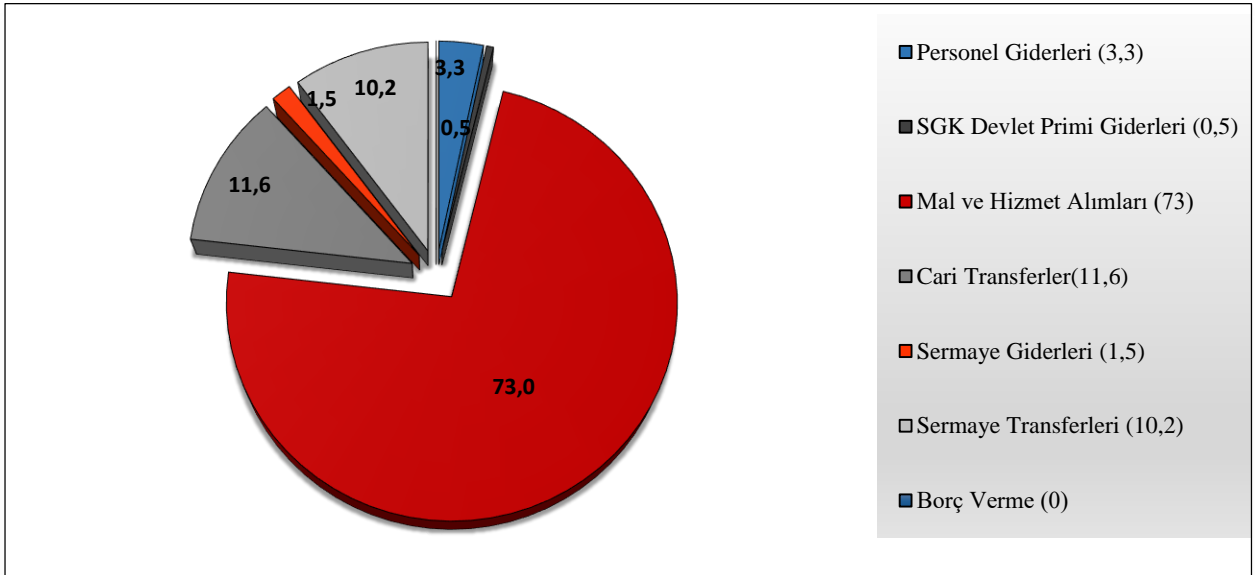
2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza tahsis edilen ödeneklerin ilk altı aylık dönem sonundaki harcama ve kalan durumlarının tertipler düzeyinde dağılımı aşağıdaki gibidir.





**Grafik 1:** 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Ödeneklerinin Tertip Bazında Harcama ve Kalan Ödenek Dağılımı (MilyonTL)

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza tahsis edilen ödeneklerin ilk altı aylık dönem sonundaki gerçekleşme durumlarının tertipler düzeyinde dağılımı aşağıdaki gibidir.



**Grafik 2:** 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Gerçekleşmelerinin Tertipler Düzeyinde Dağılımı (%)

### Personel Giderleri

Ödeneği Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca belirlenen Personel Giderleri tertibine 85.117.000 TL ödenek tahsis edilmiş; bu ödeneğin 47.124.412 TL'lik kısmı harcanmış ve başlangıç ödeneğine göre ilk altı aylık gerçekleşme oranı % 55 olmuştur.

PERSONEL GİDERLERİ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Memurlar	69.223.000	69.084.000	39.010.677	56
Sözleşmeli Personel	1.111.000	1.207.000	1.925.346	173
İşçiler	14.643.000	14.643.000	6.188.388	42
Geçici Personel	40.000	40.000	0	0
Diğer Personel	100.000	100.000	0	0
<b>TOPLAM</b>	<b>85.117.000</b>	<b>85.074.000</b>	<b>47.124.412</b>	<b>55</b>

Tablo 2: 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Personel Giderleri

### Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

Ödeneği Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca belirlenen Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri tertibine 13.884.000 TL ödenek tahsis edilmiş, bu ödeneğin 7.423.335 TL'lik kısmı harcanmış ve başlangıç ödeneğine göre ilk altı aylık gerçekleşme oranı % 53 olmuştur.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Memurlar	10.931.000	10.891.000	6.003.548	55
Sözleşmeli Personel	203.000	286.000	273.492	135
İşçiler	2.750.000	2.750.000	1.146.295	42
Geçici Personel	0	0	0	0
<b>TOPLAM</b>	<b>13.884.000</b>	<b>13.927.000</b>	<b>7.423.335</b>	<b>53</b>

Tablo 3: 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

### Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Başlangıç ödeneği 1.785.147.000 TL olan Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinden birinci altı ayda 1.044.256.142 TL harcanmış ve başlangıç ödeneğine göre ilk altı aylık gerçekleşme oranı % 58 olmuştur. Harcanan tutarın 1.040.117.714 TL'lik kısmı Genel Aydınlatma giderlerinden oluşmakta olup 4.138.428 TL tutarındaki bakiye harcamanın oranı % 24'tür.

MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.774.627.000	1.773.238.000	1.040.670.300	59
Yolluklar	2.515.000	2.504.000	956.364	38
Görev Giderleri	703.000	703.000	116.819	17
Hizmet Alımları	6.287.000	7.687.000	2.190.397	35
Temsil ve Tanıtma Giderleri	337.000	337.000	135.811	40
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Gideri	599.000	612.100	179.226	30
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	79.000	79.000	7.227	9
<b>TOPLAM</b>	<b>1.785.147.000</b>	<b>1.785.160.100</b>	<b>1.044.256.142</b>	<b>58</b>

*Tablo 4:2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Mal ve Hizmet Alım Giderleri*

#### Cari Transferler

Bakanlığımız Cari Transferler tertibine tahsis edilen 459.599.000 TL ödenegın birinci altı ayda 165.282.645 TL'lik kısmı sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla karşılıksız olarak yapılan ödemeler ile Bakanlığımız bağılı kuruluşlarına transfer edilmiş ödemeler olup başlangıç ödenegine göre ilk altı aylık gerçekteşme oranı % 36 olmuştur.

CARİ TRANSFERLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Hazine Yardımları	440.648.000	440.648.000	157.706.790	36
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	790.000	790.000	175.490	22
Hane Halkına Yapılan Transferler	12.243.000	12.243.000	4.751.948	39
Yurtdışına Yapılan Transferler	5.918.000	5.918.000	2.648.417	45
<b>TOPLAM</b>	<b>459.599.000</b>	<b>459.599.000</b>	<b>165.282.645</b>	<b>36</b>

*Tablo 5:2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Cari Transfer Giderleri*

### Sermaye Giderleri

Sermaye Giderleri tertibinde yer alan 54.119.000 TL ödeneğin 21.301.989 TL'lik kısmı ilk altı aylık dönemde harcanmış ve başlangıç ödeneğine göre gerçekleşme oranı % 39 olmuştur.

SERMAYE GİDERLERİ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Mamul Mal Alımları	6.046.000	8.876.000	223.706	4
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	11.720.000	10.270.000	399.229	3
Gayrimaddi Hak Alımları	5.001.000	3.501.000	61.187	1
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	8.400.000	8.400.000	449.310	5
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	100.000	100.000	0	0
Menkul Malların Büyük Onarım Gideri	2.450.000	1.450.000	23.482	1
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	20.402.000	21.522.000	20.145.076	99
<b>TOPLAM</b>	<b>54.119.000</b>	<b>54.119.000</b>	<b>21.301.989</b>	<b>39</b>

*Tablo 6: 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Giderleri*

### Sermaye Transferleri

Sermaye Transferleri tertibine tahsis edilen 378.680.000 TL ödeneğin 145.208.000 TL'lik kısmı Bakanlığımız bağlı kuruluşlarına transfer edilmiş ve başlangıç ödeneğine göre ilk altı aylık gerçekleşme oranı % 38 olmuştur.

SERMAYE TRANSFERLERİ	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Yurtiçi Sermaye Transferleri	378.680.000	378.680.000	145.208.000	38

*Tablo 7: 2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Transfer Giderleri*

### Borç Verme

Başlangıç ödeneği 87.062.000 TL olan Borç Verme tertibinden birinci altı ayda 13.100 TL ödenek düşülmüş olup, söz konusu tertipte 87.048.900 TL ödenek kalmıştır. Aralık, Ocak ve Şubat aylarındaki elektrik ve gaz iletiminin arttığı dönemlerde gaz arzının talebi karşılamaında zaman



zaman sıkıntılar yaşanmakta ve elektrik üretiminde mazot kullanılmaktadır. Ancak 2019 yılı kış dönemi hava şartlarının çok ağır geçmemesi sebebiyle doğalgaz santrallerinde elektrik üretimine mazot ile üretime geçilmediğinden, bu tertipte harcama gerçekleşmemiştir.

BORÇ VERME	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ GERÇEKLEŞME	HARCAMA ORANI (%)
Yurtiçi Borç Verme	87.062.000	87.048.900	0	0

*Tablo 8:2019 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Borç Verme Giderleri*

## OCAK–HAZİRAN 2019 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

### BİLGİ İŞLEM ÇALIŞMALARI

#### **İletişim Ağları ve Güvenliği Faaliyetleri**

Bakanlığımız sistemleri üzerindeki iş yükünün dağıtımını yapan yük dengeleme cihazı temin edilmiş ve Bakanlık sistem odasında kullanıma alınmıştır. Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum/Kuruluşlar arasında uçtan uca güvenli veri aktarımı için kurulan uzaktan bağlantı hizmeti (TTVPN) altyapısının yedek hatları ile alakalı internet servis sağlayıcılar ile çalışmalar yapılmaktadır.

#### **Kritik Enerji Altyapısı ve Siber Güvenlik Faaliyetleri**

Bakanlık Merkez Teşkilatı, Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum/Kuruluşların da dahil olduğu Siber Güvenlik Operasyon Merkezi (SGOM) projesi faaliyetleri devam etmektedir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurum Endüstriyel Kontrol Sistemleri (EKS) sızma testi yönetmeliğini çıkarmıştır. Bakanlık Merkez Teşkilatı, Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum/Kuruluşlar bu yönetmeliğe göre sızma test süreçlerini yürütmektedir.

#### **Siber Güvenlik Operasyon Merkezi Projesi (SGOM)**

Siber Güvenlik Operasyon Merkezi (SGOM) Projesi kapsamında temin edilen güvenlik altyapısı ürünleri kurulmuş olup, söz konusu projenin yürütülmesine yönelik politika ve prosedürler oluşturulmuştur. Elektrik Sektörü Siber Alt Komisyonu ile birlikte Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum/Kuruluşlarda politika ve prosedürlerin belli standartta uygulanması ve gerekli bilgilendirmelerin yapılması konusunda çalışmalar yapılmıştır.

#### **Stratejik Plan İnceleme Değerlendirme Raporlama Projesi (SPIDER)**

Bakanlık Merkez Teşkilatı ve Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum/Kuruluşların stratejik plan ve hedeflerine ait verilerin kayıt altına alınabilmesi amacıyla bir uygulama geliştirilmiş ve kullanıma açılmıştır. Değerlendirme ve raporlama modüllerinin geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

#### **Merkezi Belge Yönetim Sistemi Projesi Çalışmaları**

Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarının kullanmakta olduğu Belge Yönetim Sistemleri'nin yönetilebilmesi ve bakımlarının tek bir noktadan hizmet verilebilmesi için merkezileştirme çalışmalarına devam edilmektedir. MTA ve EÜAŞ'ın TÜRKSAT tarafından merkezi olarak kurulumu yapılan Belge Yönetim Sistemi (BelgeNet) uygulamasına geçişi tamamlanmıştır.

#### **İnternet Portal Sistemi (İPS) Projesi**

2019 yılı içerisinde, İnternet Portal Sistemi (İPS) projesi bakım ve iyileştirme çalışmaları yürütülmüştür.

#### **Mobil Uyumlu Karar Destek Sistemi Projesi**

Bakanlık Makamına sunulan raporların tek bir merkezden hazırlanabilmesi amacıyla Enerji İşleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda başlatılan projede Bakanlığımız Merkez Birimleri ile

Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlardan rapor örnekleri istenmiştir. Bu aşamadan sonra veri konsolidasyonu çalışmalarına başlanacaktır.

### **Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemi (MCBS) Projesi**

Bakanlığımız bünyesinde yürütülen Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemleri (MCBS) Veritabanı ve Servis Altyapısı Projesi temelde Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarında üretilmekte, kullanılmakta, paylaşılmakta ya da gereksinim duyulmakta olan coğrafi verilere odaklanmış bir projedir. Bu proje kapsamında, milli servetimizin yönetimini sağlayacak olan coğrafi verilerin güvenli bir ortamda yedeklenmesi ve standart biçimde, birimlerin kendi arasında ve bakanlık dışındaki kurumlarla tek noktadan ulusal nitelikteki TUCBS (Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri) altyapısı üzerinden standart biçimde paylaşılmasına yönelik açık kaynak kod tabanlı yerli yazılım geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir.

Söz konusu proje kapsamında 2019 yılı ilk 6 ayı içerisinde tasarım çalışmaları tamamlanmıştır. Geliştirme süreci devam etmekte olup 2019 yılı Haziran ayı sonu itibariyle geliştirme yüzdesi %80 olarak belirtilmiştir.

### **Temel BT Sistemleri Konsolidasyonu Projesi 1.Faz**

MAPEG, EÜAŞ ve BOREN sistem odalarında yer alan yazılım, donanım ve tüm altyapı bileşenlerinin TEDAŞ Genel Müdürlüğü 1. katta bulunan sistem odasına taşınması, ortak kullanılan sistemlerin birleştirilmesi ve iletişimin sağlanması amacıyla gerekli altyapı bağlantı işlemlerinin gerçekleştirilmesi projesidir. İlk 6 ayda MAPEG (Mülga PİGM) ve BOREN kurumlarının yanı sıra Mülga YEGM'e ait uygulamaların taşıma işlemleri gerçekleştirilmiştir.

### **ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Yürütme ve Denetim Hazırlık Çalışmaları**

2019 yılı denetimi hazırlıkları kapsamında politika ve prosedürlerin güncelleme çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmaların devamında risk analiz ve iç tetkik aşamaları tamamlanacaktır.

### **QDMS (Quality Document Management System / Kalite Doküman Entegre Yönetim Sistemi) Projesi**

Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarının kalite yönetim sistemlerinin otomasyonu için QDMS uygulaması temin edilmiş ve 17 kurumda kurulumu gerçekleştirilmiştir. Uygulama eğitim ve entegrasyon aşamalarının sonrasında kullanıma açılacaktır.

### **BAP- Bürokrasinin Azaltılması Projesi**

Bürokrasinin azaltılması çalışmaları kapsamında Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarda kullanılacak bir proje başlatılmıştır. Bu proje ile vatandaşların başvuruları ve bu başvurulara ait süreler kayıt altına alınacak, denetim süreçleri ile bu kayıtların doğruluğu kontrol edilecek ve raporlanması sağlanacaktır. 2019 yılının sonuna kadar projenin uygulamaya alınması hedeflenmektedir.

### **Teknik Destek Hizmetleri**

2019 yılı içerisinde son kullanıcılara verilen hizmetler çerçevesinde, Bakanlığımız birimlerinin bilişim konusunda ihtiyaç duydukları teknik danışmanlık hizmetleri sağlanmıştır. Bakanlığımız ağ yapısındaki donanım ve yazılımların rutin kontrolleri ve arıza durumunda arızaların giderilmesine yönelik işlemler yıl içerisinde devam etmiştir.

Son kullanıcı makinelerine yönelik yazılım ve donanım arızaları ile bunlara bağlı olarak oluşan ağ arızalarının giderilmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, yıl içerisinde alınan arıza bildirimlerine müdahale edilerek sorunlar giderilmiştir.

## ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÇALIŞMALARI

### **Destekler [Gönüllü Anlaşmalar ve Verimlilik Artırıcı Projeler (VAP)]**

2019 yılı ilk altı aylık dönemde, Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından 2019 yılında VAP başvurularının Ocak döneminde alınmasına karar verilmiştir. Ocak döneminde 19 endüstriyel işletmeye ait 36 adet VAP başvurusu alınmıştır. Bunlardan 2 endüstriyel işletmeye ait 3 adet VAP uygulaması yerinde yapılan inceleme neticesinde uygun bulunmayarak değerlendirme dışı bırakılmış olup kalan 18 endüstriyel işletmeye ait 33 adet VAP'ın değerlendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

Uygulama sonrası yerinde inceleme çalışmaları önceki dönemde tamamlanan 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılı başvurularından 38 adet VAP için 5.635.263,96 TL destek ödemesi yapılmıştır. Uygulamaları projesine uygun olarak tamamlanan 2016, 2017 ve 2018 yılı başvurularından 10 adet VAP'ın uygulama sonrası yerinde incelemesi yapılmıştır.

Gönüllü Anlaşmalar ile ilgili 2019 yılı ilk altı aylık dönemde 2016 ve 2017 yılı başvurularından 4 adet işletmeye 2018 yılına ait enerji yoğunlukları hesaplanarak iletilmiştir.

### **Beşinci Bölge Teşvik Faaliyetleri**

Beşinci Bölge teşvik faaliyetleri ile ilgili 2019 yılı ilk altı aylık dönemde yapılan çalışmalar; bir endüstriyel işletme tarafından başvuru yapılmış olup başvuru inceleme ve değerlendirme aşamasındadır.

### **Bilinçlendirme Faaliyetleri**

Her yıl Ocak ayının ikinci haftasında düzenlenen enerji verimliliği haftası etkinlikleri kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca her yıl düzenlenen Enerji Verimliliği Forum ve Fuarı'nın onuncusu 11-12/04/2019 tarihleri arasında Uluslararası Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenmiştir.

Enerji Verimliliği Bilinç Endeksi oluşturulması amacıyla ENVER Derneği ile işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Ayrıca, TÜBİTAK ile birlikte düzenlenen "Lise Öğrencileri Enerji Verimliliği Proje Yarışması" 27/05/2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından enerji verimliliği kültürünün oluşturulması ve israfın önlenmesi çalışmaları kapsamında; enerji verimliliği materyallerinden 2019 yılı Ocak-Haziran ayları arasında içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarına, okul, özel sektör ve hane halklarına 195 adet farklı afiş, 120 adet karikatür dergisi gönderilmiştir. 2019 yılı içerisinde Enerji Verimliliği Eğitim Tesisi Örnek Ev Binasının Tadilat Projesine başlanacaktır. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları konusunda kamuoyunun bilgi ve bilinç düzeyini artırmak amacıyla çalışanlar, hane halkı ve öğrencilere yönelik toplam 4 seminer verilmiş olup bu etkinliklere 518 kişi katılmıştır.



### Ölçme ve Değerlendirme Faaliyetleri

Çimento Sektöründe 2018 yılı Benchmarking Çalışması tamamlanmış olup makam onayını müteakiben çalışma sonuçları endüstriyel işletmeler ile paylaşılacaktır. Tekstil sektöründe 2018 yılı Benchmarking Çalışması için veri toplama süreci başlatılmış olup raporu 2019 yılı sonunda hazırlanacaktır.

Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında değerlendirmeye alınan endüstriyel işletmelerin ve binaların portal üzerinde izlenmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Enver portalının yenilenme ve geliştirilme çalışmaları belirli bir plan dahilinde devam etmekte olup 2018 yılı Haziran ayında devreye alınan portal üzerinde tespit edilen eksiklikler ve hatalar giderilmektedir.

Sertifikalandırılmış enerji yöneticisi sayısını gösteren tablo aşağıda verilmiştir:

Sertifika Türü	Adet
Bina Enerji Yöneticisi	2.252
Sanayi Enerji Yöneticisi	3.010
Enerji Yöneticisi	3.639
Sanayi Etüt Proje	361
Bina Etüt Proje	372
<b>Toplam</b>	<b>9.634</b>

*Tablo 9: Sertifikalandırılmış Enerji Yöneticileri*

2019 yılı Haziran ayı sonu itibari ile atanan enerji yöneticisi sayısı 1805'e yükselmiş olup halen bina ve sanayide kapsam içinde olan yükümlülerin atama kayıtları yapmaları devam etmektedir.

Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında her yıl Mart ayı sonuna kadar yapılması gereken bildirimlerle Temmuz 2019 itibari ile bildirimde bulunan kapsam içi 1639 adet Endüstriyel İşletme; 1557 adet bina; 74 adet Organize Sanayi bölgesi, 376 adet Elektrik Üretim Tesisi bulunmakta olup değişiklikler oldukça güncellemeler yapılmaktadır.

### Eğitim-Etüt Faaliyetleri

2019 yılı Mart ve Nisan aylarında; başta kamu kurum ve kuruluşu personeline yönelik olarak 54 kişiye (2) adet Enerji Yöneticiliği eğitimi düzenlenmiştir. Ayrıca, Mayıs ayı içerisinde 14 kursiyere yönelik (1) adet Bina Etüt Proje Eğitimi gerçekleştirilmiştir. Etüt Proje Eğitimleri sonunda kursiyerler tarafından hazırlanan etüt-VAP raporlarının değerlendirilmesine yönelik çalışma devam ettirilmiştir. Ayrıca; yetkili kurum/kuruluş ve şirketler nezdinde düzenlenen eğitimlerle 226 kişiye yönelik enerji verimliliği eğitimleri verilmiştir. Haziran ayı içerisinde ise EVÇED-JICA-TİKA işbirliğinde, 13 farklı ülkeden 18 katılımcıya yönelik; Uluslararası Sanayide ve Binalarda Enerji Verimliliği ve Yönetimi Eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Eğitim-Etüt ve Yetkilendirme Faaliyetleri 2019 yılı Ocak ayında, enerji yöneticisi ve sanayi ve bina etüt proje eğitimi alan 373 kursiyere yönelik merkezi sınav (Enerji Yöneticisi ve Sanayi, Bina Etüt Proje sertifikası) yapılmıştır.

Eğitimler ve merkezi sınavlar kapsamında yapılan sertifikalandırma çalışmaları ile Türkiye genelinde toplam sertifika sayısı 9.579'a ulaştırılmıştır.

Eğitim tesisinin modernizasyonunu ve eğitim materyallerinin güncellenmesi çalışmaları kapsamında; eğitim konusunda yetkili kurum ve EVD şirketlerinin enerji yöneticisi eğitimlerinde kullanılmak üzere ve ayrıca üniversiteler ile sektör temsilcilerine kaynak kitap oluşturulması amacıyla enerji yöneticisi ders kitaplarının güncelleme çalışmaları Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı nezdinde devam etmektedir.

Ayrıca Enerji Verimliliği Uygulama Tesisinin teknolojik gelişmelere uyumlaştırılması amacıyla modernizasyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, daha önce tesis envanterinde bulunmayan; Soğuk Oda Eğitim Ünitesi, Elektrik Motoru Eğitim Ünitesi, HVAC Isı Geri Kazanım Eğitim Ünitesi, Isı Pompası Eğitim Ünitesi, Ölçüm Cihazları Eğitim Ünitesi kazandırılmış ve Aydınlatma Eğitim Ünitesi ile Buhar Kapanı Eğitim Ünitesi modernize edilerek yenilenmiştir. Mayıs 2019 tarihinde ise endüstriyel fırın eğitim ünitesi modernize edilmiştir.

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından, Sağlık Bakanlığı ile koordineli olarak; Sakarya, Kütahya, Trabzon, Sivas, Antalya illerinde yer alan 9 kamu hastanesi kampüsünde ve ayrıca Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün Osmanlı Arşivi kampüsünde olmak üzere, 35 adet kamu binasına yönelik enerji etütleri gerçekleştirilerek yıllık yatırım planlaması faaliyetleri için ilgili kurumlara etüt raporları ve enerji kimlik belgeleri gönderilmiştir.

Enerji verimliliği danışmanlık (EVD) şirketlerinin; enerji verimliliği ve enerji yönetimi uygulamalarına, enerji verimliliği ile ilgili eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine, etüt ve verimlilik artırıcı projelere, projelerin desteklenmesine, enerji performans sözleşmelerinin (EPS) akdedilmesine, enerji kimlik belgesi (EKB) düzenlenmesine, yerinden üretim ve alternatif yakıt kullanımının özendirilmesine ilişkin faaliyetleri kapsayan bilgiler EVD şirketleri nezdinde yapılan özel bir çalışma ile tedarik edilerek değerlendirilmiş olup Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri Faaliyet Raporu (2015-2018) hazırlanmıştır.

2018 yılı içerisinde Enerji Verimliliği Eğitim Tesisi (Örnek Ev) Binasının Alman Pasif Ev tadilat kategorisi; EnerPHit kriterleri çerçevesinde günümüz şartlarına uygun mimari ve teknoloji ile modernizasyon yapılması işine ait, projeler, teknik şartname, mimari ve mekanik hesaplar, malzeme ve mahal listesi, metraj, keşif, fiyat analizi, yaklaşık maliyet ve benzeri ihale dokümanları hazırlanması işinin hizmet alımı gerçekleştirilmiş olup yapım işlerine ilişkin planlanan sponsorluklara yönelik koordinasyon çalışmaları 2019 yılı içerisinde devam ettirilmektedir.

### **Yetkilendirme Faaliyetleri**

2019 yılı Haziran sonu itibariyle enerji verimliliği alanında etüt, proje ve danışmanlık hizmetleri yürütmek üzere yetkilendirilmiş Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketi (EVD) sayısı 45'tir. Ocak 2019 başvuru döneminde başvuruda bulunan 1 yeni şirket yetkilendirilmiş, Bina sektöründe yetkili bulunan ve Sanayi sektörü için de yeni başvuruda bulunan 1 EVD Şirketi de ayrıca başvurduğu bu sektör için yetkilendirilmiştir. 7 EVD şirketi ise yetki yenileme başvurusunda bulunmuş olup 1 şirketin yenileme işlemi sonuçlanmış, diğer 6 şirketin yetki yenileme başvuruları 18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'nun, 14/02/2019 tarih ve 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında değerlendirilerek iki yıl eklenmek suretiyle mevcut yetki süreleri uzatılmıştır.

### **Enerji Performans Sözleşmeleri (EPS) Grubu Faaliyetleri**

Enerji Performans Sözleşmeleri konulu Cumhurbaşkanlığı kararı taslağı ile tebliğ, sözleşme ve şartname taslakları hazırlanarak karar taslağının nihai hale getirilmesi için çalışmalar yürütülmüştür. EPS ikincil mevzuatının oluşturulması çalışmaları kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile toplantılar düzenlenmiştir. Ayrıca İtalyan REKEEP firmasının uyguladığı enerji hizmet anlaşmalarının detayları görüşmek üzere İtalyan uzmanların katılımı ile bir toplantı düzenlenmiştir.

Kamu binalarında tasarruf hedefi konulu Genelge Taslağı nihai hale getirilerek Cumhurbaşkanlığına iletilmiştir. Cumhurbaşkanlığından gelen görüşler doğrultusunda taslak revize edilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşüne sunulmuştur. Bahse konu kurumlardan gelen görüşler neticesinde nihai hale getirilen taslak Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır.

200 MUSD bütçeli Dünya Bankası Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesinin geliştirilmesine yönelik Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Dünya Bankası ile çalışmalar yürütülmüştür. İşletme Kılavuzu ve Satın Alma Stratejisi isimli dokümanlar nihai hale getirilmiştir. Projenin teknik destek bileşeninde Bakanlığımızca yürütülmesi planlanan faaliyetler için zaman planı ve bütçe kırılımı oluşturulmuştur. Proje kapsamında Bakanlığımıza 1,7 MUSD bütçeli bir teknik destek bileşeni tanımlanmıştır. Bu bileşen altında 8 farklı başlıkta faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda 4 başlığı kapsayan bir taslak şartname hazırlanmış ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır.

Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi kapsamında uygulanması planlanan ESCO modelini tartışmak üzere Türk EVD'leri ve Dünya Bankası temsilcilerinin katılımı ile bir çalıştay düzenlenmiştir. Proje kapsamında Bakanlığımızın binalarının da iyileştirilmesi için çeşitli girişimlerde bulunulmuştur.

Dünya Bankası Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi kapsamında 145 etüt güncellenmesi amacıyla ilgili firma ile paylaşılmıştır. İlgili firma bahse konu etütleri güncelleme amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

Dünya Bankasının geçmiş dönemden kalan bütçesi ile 10 adet personele ölçme doğrulama alanında eğitim verilmesi için teknik şartname hazırlanmış ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile ihaleye çıkılması için paylaşılmıştır. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ihaleyi sonuçlandırmış olup Eylül ayı içerisinde eğitim düzenlenecektir.

AB Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 2018 "Belediyeler için Enerji Verimliliği Pilot Uygulamaları" başlıklı ekipman alımı projesin kapsamında elektrikli otobüs üretici firmalara şartnameye ilişkin teklif verme niyetlerini soran resmi yazı gönderilmiş ve toplantı talep edilmiştir. Ayrıca EGO Genel Müdürlüğüne de görüşleri sorulmuştur. EGO ve üretici firmalar ile yapılan görüşmeler neticesinde şartname, piyasa araştırması güncellenmiş olup Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne iletilmiştir. Merkezi Finans ve İhale Birimi (CFCU)'dan görüş beklenmektedir.

IPA 2015 Belediye ve Üniversitelere Teknik Yardım Projesi kapsamında gönderilen başlangıç raporuna görüş verilerek nihai hale getirilmiştir. Ayrıca ilgili projenin 1. Yönlendirme komitesi toplantısı yapılmıştır. Proje kapsamında görünürlük planı çerçevesinde faaliyetler yürütülmektedir.

Türk-Alman Enerji Forumu kapsamında geliştirilmesi düşünülen EPS pilot projelerine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

### **Kojenerasyon Verim Belgesi Verilmesi Faaliyetleri**

18/09/2014 tarihli ve 29123 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ve Mülga Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü internet sitesinde yayımlanan “Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesi ve Değerlendirme Belgesi Başvuru Kılavuzu” kapsamında, Kojenerasyon Verim Belgesi almak üzere Ocak-Haziran 2019 döneminde Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığına yapılan 12 adet Kojenerasyon tesisine ait başvuru incelenmiş olup 10 adedine Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesi düzenlenmiştir ve 2 adedine eksik bildirim yapılmıştır. Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesi düzenlenen tesislerin toplam Elektrik Azami Çıkış Gücü 27,8 MW, Isıl Azami Çıkış Gücü 25,2 MW ’dır.

Sağlık Bakanlığı uhdesinde kurulan Şehir Hastanelerinde kurulu kojenerasyon tesislerinin yerinde incelemeleri yapılmıştır. Mersin Şehir Hastanesi ve Adana Şehir Hastanesinde yapılan incelemeler sonucu işletmelerin verimlilikleri ve yapılması gereken işlemlerin yer aldığı raporlar Sağlık Bakanlığına iletilmiştir.

Enerji İşleri Genel Müdürlüğü Yenilenebilir Kaynak İzleme ve Yerli Aksam Daire Başkanlığının kojenerasyon tesislerine verdiği teşvik ile ilgili söz konusu daireye yapılan başvuru tarafımızca incelenmiş ve görüş oluşturularak iletilmiştir.

## **ARZ GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI**

### **IPA Enerji Planlama, Uzun Dönemli Enerji Senaryoları, Kapasite Geliştirme Projesi**

Proje ile Bakanlığımızın uzun dönemli birincil enerji arz ve talep tahminleri oluşturma kapasitesinin teorik ve pratik eğitimler vasıtasıyla geliştirilmesi ve danışman firma ile birlikte EST (Energy System Model for Turkey) modelinin geliştirilerek kullanımı amaçlanmaktadır. 2018 yılı Ekim ayında başlayan projenin, 2020 yılı Ocak ayında tamamlanması planlanmaktadır. Aralık 2018 ve Ocak 2019 tarihlerinde enerji sektörü planlaması için gerekli arka planı oluşturan birinci aşama eğitimleri yapılmıştır. 2019 yılı Mart ayında ikinci aşama eğitimlere geçilerek, modelin üzerinde çalışacağı GAMS programına ilişkin temel eğitim alınmıştır. 2019 yılı Haziran ayında modelin arz kısmına yönelik teorik ve uygulamalı eğitimler gerçekleştirilmiştir.

### **IPA Enerji Veri Merkezi Projesi**

Enerji İşleri Genel Müdürlüğü açısından enerji denge tablolarının hazırlanmasında sektöre uygulanmakta olan anketlerin modern ve kullanıcı dostu olarak tasarlanacak platform ile enerji denge tablolarına ilişkin anketler ile birlikte kullanıcılar tarafından ihtiyaca binaen herhangi bir alanda anket tasarlanabilecek ve uygulanabilecektir. 2019 yılı Mayıs ayında başlayan projenin, 2020 yılı Nisan ayında tamamlanması planlanmaktadır. 2019 yılı Haziran ayında Enerji İşleri Genel Müdürlüğü ile danışman firma arasında mevcut portal sisteminin eksiklikleri ve ihtiyaçları konusunda analiz çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

## YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI ÇALIŞMALARI

### **Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) güncellenmesi ve Deniz Enerjisi Potansiyel Atlası (DEPA) oluşturulması**

Mevcut Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) veri derinliğinin artırılarak yenilenmesi çalışmalarının Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) kaynakları ile yapılması hususu kararlaştırılmıştır. Hazırlanan şartname kapsamında EBRD ile Yüklenici arasında Sözleşme imzalanmış, projenin açılış toplantısı yapılarak çalışmalara başlanılmıştır. Nisan 2020 tarihine kadar model çıktılarının (kaynak bilgilerinin) üretilmesi işinin tamamlanması planlanmıştır.

Deniz Enerjisi Potansiyel Atlası (DEPA) yapılan ihale sonucunda belirlenen firma ile EBRD arasında sözleşme imzalanmıştır. Tarafların katılımlarıyla 19/06/2019 tarihinde Proje Açılış Toplantısı gerçekleştirilmiştir. DEPA'ya ait kaynak verilerinin üretilmesi 2020 yılı Nisan ayında tamamlanacaktır.

### **Yenilenebilir Enerji Projeleri Değerlendirme ve İzleme Sistemi (YEPDİS) Geliştirilmesi Projesi**

YEPDİS'in sağlıklı ve sorunsuz şekilde işletilmesine yönelik iyileştirmeler yapılması ve veri tabanından yararlanmak isteyen kurumlar için erişim/entegrasyon hizmetinin sağlanması için teknik şartname ve sözleşme hazırlanarak satın alma süreci başlatılmıştır. Süreç, sözleşme imzalanan firma ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile koordineli olarak yürütülmektedir.

Ayrıca, rüzgâr ve güneş kaynaklarına dayalı önlisans başvurularının teknik değerlendirmesinin YEPDİS üzerinden gerçekleştirilmesi de bu iş kapsamında planlanmıştır. Bu amaçla, EPDK'nın geliştirdiği web yazılımı ile YEPDİS'in entegre olmasına yönelik yazılım güncellemesi yapılmaktadır.

### **Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanlarının (YEKA) Belirlenmesi, Derecelendirilmesi, Korunması ve Projelerin Yürütülmesi Projesi**

*1000 MWe gücündeki Karapınar YEKA-1 Güneş Enerji Santrali (GES) projesi kapsamındaki gelişmeler;*

20/10/2016 tarih ve 29863 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Karapınar Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) Kullanım Hakkı Yarışması" ilanı kapsamında 20/03/2017 tarihinde güneş enerjisine dayalı olarak gerçekleştirilen yarışmayı kazanan firma ile imzalanan Sözleşme hükümlerine göre güneş pili fabrikası, AR-GE Merkezi ile Karapınar GES'in kurulumlarına yönelik işlemler takip edilmiştir.

*1000 MWe gücündeki YEKA GES-2 projesi kapsamındaki gelişmeler;*

05/10/2018 tarih ve 30556 sayılı Resmi Gazete Güneş Enerjisine Dayalı Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışma İlanının iptal edildiği 13/01/2019 tarihli Resmi Gazetede duyurulmuştur.

*1000 MWe gücündeki YEKA Rüzgâr Enerji Santrali (RES-1) projesi kapsamındaki gelişmeler;*

- 13/04/2017 tarih ve 30037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Rüzgar Enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışma İlanı" kapsamında 03/08/2017 tarihinde yapılan yarışmayı kazanan konsorsiyum ortakları ile imzalanan

Sözleşme hükümlerine göre rüzgar türbini fabrikası, AR-GE Merkezi ile RES'lerin kurulumlarına yönelik işlemler takip edilmiştir.

- Konsorsiyum ortakları tarafından Sözleşme ile ilgili olarak talep edilen hususların değerlendirilmesine yönelik hukuk danışmanlık hizmeti alınmıştır.

*1000 MWe gücündeki YEKA RES-2 projesi kapsamındaki gelişmeler;*

- 07/11/2018 tarih ve 30588 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Rüzgar Enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışma İlanı" kapsamında 30/05/2019 tarihinde yarışmalar gerçekleştirilmiştir.

- 28/06/2019 tarihinde yarışma sonuçlarının en düşük fiyat teklifi sunan firmalara tebliğ edilmesi, menfi tespit belgelerinin süresi içerisinde gönderilmesi ve sözleşmelerin imzalanması için Bakanlık Oluru alınmıştır.

- Bakanlık Makam Oluru ilgili firmalara tebliğ edilmiştir.

### **Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlasının (BEPA) güncellenmesi**

Biyokütle kaynakları bazında yatırım yapılabilecek bölgelerin belirlenmesi/haritalandırılması, havza planlama işlemleri için altlıkların oluşturulması için çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlasının (BEPA) revize edilmesi amacıyla ilgili kurumlarımızdan güncel veriler temin edilmiştir.

### **Güneş Enerjisi Potansiyel Atlasının Güncellenmesi**

Güneş Enerjisi Potansiyel Atlasının (GEPA) ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği yapılarak güncellenmesi çalışmaları sürdürülmüş ancak; tasarruf tedbirlerinden dolayı GEPA'nın güncellenmesinden vazgeçilmiştir.

### **Güneş Enerjisi Santrallerinin Parlama ve İşildama Analizlerinin Yapılması Projesi**

Dönem içinde güneş enerjisine dayalı olarak kurulmak istenen lisanssız üretim tesislerinin Karayolları Genel Müdürlüğü ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait yollar/yapılar üzerinde olası parlama işildama risklerinin analizleri yapılmıştır.

### **IPA 2015 Belediye ve Üniversitelere Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Teknik Destek Projesi**

Proje kapsamında;

- Belediye ve üniversitelere yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği yatırımlarına yönelik eğitimler verilecek ve çalışma ziyaretleri yapılacak;

- Belediye ve üniversitelere yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği yatırımlarına yönelik saha ziyaretleri gerçekleştirilecek;

- Pilot projeler için tedarik dokümanları hazırlanacak ve mühendislik desteği sağlanacak;

- Üniversitelere yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında Ar-Ge desteği sağlanacaktır.

Projenin başlangıç toplantısı 16/04/2019 tarihinde düzenlenmiştir. 05/07/2019 tarihinde ilk yönlendirme komitesi toplantısı gerçekleştirilmiştir. Yüklenici firma tarafından başlangıç raporu sunulmuş olup, konu hakkında Enerji İşleri Genel Müdürlüğü görüşleri yükleniciye iletilmiştir.

### **IPA 2015 Belediyeler İçin Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliğine Yönelik Tedarik Projesi**

Proje kapsamında aşağıda verilen idarelere güneş/hidrolik enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri kurulması planlanmaktadır:

**DESKİ (Denizli)**

- 1.176 kW kurulu gücünde GES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu,

**MASKİ (Malatya)**

- 1.045 kW kurulu gücünde GES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu,

**ŞUSKİ (Şanlıurfa)**

- 1.188 kW kurulu gücünde GES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu,

**HATSU (Hatay)**

- 800 kW kurulu gücünde GES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu,

**KASKİ (Kahramanmaraş)**

- 1.110 kW kurulu gücünde GES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu,

**TİSKİ (Trabzon)**

- 2.3 MW kurulu gücünde HES projesi ekipman alımı ve santral kurulumu.

Projenin ihalesi Mart 2019'da tamamlanmış olup, ihaleyi kazanan firma Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) ile sözleşme imzalamıştır.

Bakanlığımızın yatırım programında ödeneği bulunmamaktadır. Proje maliyeti, Avrupa Birliği ve ilgili Belediyenin katkılarıyla karşılanmaktadır.

**IPA 2018 BOTAŞ ve TEMSAN için Yenilenebilir Enerji Ekipman Alımı**

Proje kapsamında Boru Hatları ve Petrol Taşımacılık A.Ş. (BOTAŞ) ve Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. (TEMSAN)'ye toplam kurulu gücü yaklaşık 8 MW (BOTAŞ: 6, TEMSAN: 2) olan güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri kurulması planlanmaktadır.

Proje için Kamu Kurumları İhale Öncesi Yardım Aracından (STEP) yararlanılarak şartname ve pazar araştırmasına ilişkin dokümanlar hazırlanacaktır. Proje kapsamında BOTAŞ ve TEMSAN tarafından önerilen lokasyonlara STEP ekibi tarafından saha ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Ziyaretler sonrasında güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin kurulması için en uygun alanların belirlenmesi hedeflenmektedir.

**IPA 2018 Belediyeler için Yenilenebilir Enerji Ekipman Alımı**

Proje kapsamında Sivas, Adıyaman ve Isparta Belediyelerine toplam kurulu gücü yaklaşık 3 MW (Sivas: 1, Adıyaman: 1, Isparta: 1) güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri kurulması planlanmaktadır.

Proje için Kamu Kurumları İhale Öncesi Yardım Aracından (STEP) yararlanılarak şartname ve pazar araştırmasına ilişkin dokümanlar hazırlanacaktır. 23/07/2019 tarihinde STEP ekibiyle ilk toplantı gerçekleştirilecektir.

**Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezi (RİTM)**

Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezinde (RİTM) işletmeye alınan 10 MW ve üstü kurulu güçteki tüm rüzgâr enerjisi santrallerinin (RES) üretimleri izlenerek, gelecek 48 saatlik üretim tahminleri yapılmaktadır. Veriler TEİAŞ, EPIAŞ, EÜAŞ ve Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezi'ne bağlantılarını tamamlamış RES'ler ile paylaşılmaktadır.

2019 yılı Haziran ayı sonu itibariyle merkeze bağlı işletmedeki 152 adet RES'in toplam kurulu gücü 6844,74 MW olup 01 Ocak-30 Haziran aralığında RİTM merkeze 6 adet RES'in bağlantı işlemleri yapılmıştır.

## **YENİ TEKNOLOJİLER VE AR-GE PROJELERİ**

### **Ar-Ge Projeleri**

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kapsamında desteklenen ve Bakanlığımız ve/veya Bakanlığımıza bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların müşteri kurum olarak yer aldığı Ar-Ge projelerinin izlenmesi ve takibi Enerji İşleri Genel Müdürlüğüne yapılmaktadır. Bu kapsamda devam eden projeler aşağıda yer almaktadır.

### **Milli Güneş Enerjisi Santrali Geliştirilmesi (MİLGES) Projesi**

Projenin temel amacı, Türkiye'nin fotovoltaik (FV) temelli güneş enerjisi santral ekipman ihtiyaçlarını kendi teknolojisi ile üreten ve dünyaya ihracat yapan bir ülke haline gelebilmesi için gerekli altyapının oluşturulması ve pilot uygulama olarak 6 MW kapasiteli bir Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulması olup projenin izleme ve değerlendirmesi devam etmektedir.

### **Prototip LED Çip Geliştirilmesi Projesi**

Proje kapsamında gerçekleştirilecek olan çalışmalar sonucunda, safir alttaştan başlayarak mavi InGaN/GaN epitaksiyel ince filmlere dayalı LED'lerin tasarımını yapmak, MOCVD yöntemi ile kristallerini büyütme, fabrikasyon ve testlerini yapmak, bu LED'leri çeşitli fosforlarla kaplayıp beyaz ışık elde etmek hedeflenmektedir. Proje kapsamında Ar-Ge faaliyetleri sona ermiş olup, proje sonuç raporunun değerlendirilmesi devam etmektedir.

### **320\*240 Piksel RGB AMOLED Aviyonik Ekran Geliştirilmesi Projesi**

Proje kapsamında gerçekleştirilecek olan çalışmalar sonucunda, sabit/döner kanatlı platformlarda kokpit gösterge sistemleri ve ticari görüntüleme sistemlerinde kullanılmak üzere 3 x 2.25 ebadında AMOLED ekran tasarımı ve prototip üretimi hedeflenmiştir. Proje kapsamında Ar-Ge faaliyetleri sona ermiş olup, proje sonuç raporunun değerlendirilmesi devam etmektedir.

### **Milli Hidroelektrik Santral Sistemi Geliştirilmesi (MİLHES) Projesi**

Projenin amacı; milli olanaklar kullanılarak, hidroelektrik santrallerin verimliliğini ve emre amadeliğini artıracak şekilde, düşey tip Francis türbin, Senkron Generatör, Hız Regülatörü, İkaz Sistemi ve SCADA sisteminin tasarlanması, üretilmesi ve devreye alınmasıdır. Bu amaca yönelik olarak yapılacak tüm geliştirme ve üretim Kepez-1 Hidroelektrik Santralinde uygulanacaktır. Söz konusu projeye ilgili tüm ekipmanlar sahaya ulaştırılmış, tamamının montajı ve kuru testleri tamamlanmıştır. Sulu testlere ise başlanmış olup TÜBİTAK tarafından 3 ay ek süre uzatımı verilmiştir. Ekim ayında testlerin tamamlanıp sistemin işletmeye geçmesi planlanmaktadır.

### **Yüksek Gerilim Yüksek Güç Çevirgeçlerinin Geliştirilmesi Projesi**



Projenin amacı; Ülkemiz ile komşu ülkeler arası (iki taraflı) elektrik enerjisi alış verişine olanak sağlayacak Sırt – Sırta Bağlı (Back to Back) Statik İki Yönlü Aktif Güç İletim Sisteminin (AA/DA/AA çevirgeç sistemi) yerli imkânlarla tasarlanarak geliştirilmesidir. Projenin 01/06/2017 tarihi itibarıyla geçici süre ile durdurulmasına karar verilmiş ve bu karar TÜBİTAK Başkanlığına onaylanmıştır.

### **Gaz Türbini Kanatlarının Yerli İmalatı Projesi**

Proje ile gaz türbinlerinin en az bir kademesinin sabit ve hareketli kanatlarının yerli imalatı amaçlanmaktadır. Özellikle enerji santrallerinin, “buhar türbini” ve “gaz türbinleri” parçalarının ülkemizde üretimi ile tamir ve bakımının gerçekleştirilmesi için gerekli bilgi birikimi, veri tabanı ve teknolojik alt yapının oluşturularak ülke sanayisine kazandırılması projenin en önemli hedefidir.

Proje faaliyetleri Nisan 2018’de TÜBİTAK KAMAG Grubu tarafından EÜAŞ’a hitaben gönderilen 02.04.2018 tarihli yazı ile projenin geçici olarak durdurulmasına karar verilmiştir. Bu tarihte rotor kanatların işlenmesi esnasında tolerans dâhilinde olup ancak seri üretime geçildiğinde tolerans dışına çıkılabilmek ihtimali olan bazı işleme sorunları tespit edilmiştir. Bu sorunların giderilmesi için çalışmalar yürütülmüş ve rotor kanat fikstürü tasarımı yapılmış olup rotorların üretimi devam etmektedir. Stator kanatların teknik çizimleri yeniden gözden geçirilerek çizimine geçilmiş, stator kanat için fikstür tasarımı ve stator ölçüm programı hazırlanması işlemlerinden sonra stator yüzey işleme iş paketine başlanabilecektir. Diğer iş paketleri ile yürütülecek olan tüm proje işlemlerinin 30 Kasım 2019 tarihinde sonuçlanması öngörülmektedir.

### **Teknoloji Trendleri Bülteninin Hazırlanması**

Enerji sektöründe ve dünyada meydana gelen güncel gelişmelerin derlenerek elektronik bülten formatında bir adet teknoloji trendleri bülteni Nisan ayında hazırlanmıştır.

## TEMMUZ–ARALIK 2019 DÖNEMİNE İLİŞKİN BEKLENTİLER VE HEDEFLER

Bakanlığımıza tahsis edilen bütçe ödeneklerinin, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile yayımlanan tasarruf genelgelerinde yer alan esas ve usullere uygun olarak kullanımına özen gösterilmeye devam edilecektir.

Bakanlığımız Personel Giderleri tertibine 85.117.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve bu ödeneğin 47.124.412 TL'lik kısmı ilk altı ayda harcanmıştır. İkinci altı aylık dönemde ise ilgili tertipteki ödeneğin 97.076.286 TL harcanacağı öngörülerek, yılsonunda yaklaşık %114,1 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bakanlığımız Sosyal Güvenlik Kurumu Giderleri tertibine 13.884.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup bu ödeneğin 7.423.335 TL'lik kısmı ilk altı ayda harcanmıştır. İkinci altı aylık dönemde 15.292.070 TL harcanacağı öngörülerek, yılsonunda yaklaşık %110,1 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Başlangıç ödeneği 1.785.147.000 TL olan Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibine birinci altı ayda 3.406.434 TL ödenek aktarılmış, bu tertipten 3.393.334 TL ödenek düşülmüş ve ödenek toplamı 1.785.160.100 TL olup bu ödeneğin 1.044.256.142 TL'lik kısmı harcanmıştır. Bakanlığımız Enerji İşleri Genel Müdürlüğü 2019 yılı bütçesindeki tüketime yönelik mal ve malzeme alımları tertibinde yer alan ülkemiz geneli sokak, cadde ve park (genel aydınlatma) aydınlatma gideri harcamalarının yılsonunda beklentilerin üzerinde gerçekleşeceği öngörülerek yaklaşık % 113,4 olacağı tahmin edilmektedir.

Bakanlığımız Cari Transferler tertibine 459.599.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup bu ödeneğin 165.282.645 TL'lik kısmı ilk altı ayda harcanmıştır. Bakanlığımız bağlı kuruluşlarının (MTA, BOR, TAEK, NATEN, NDK, MAPEG) özel gelirlerinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinden dolayı hazine paylarını düşük almışlardır. Bu nedenle ikinci altı aylık dönemde 330.565.290. TL harcanacağı öngörülerek, yılsonunda yaklaşık %71,9 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bakanlığımız Sermaye Giderleri tertibine 54.119.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup bu ödeneğin 21.301.989 TL'lik kısmı ilk altı ayda harcanmıştır. İkinci altı aylık dönemde, tasarruf tedbirleri kapsamında harcamalarda yapılacak kısıtlamalar göz önünde bulundurulduğunda yaklaşık olarak 45.000.000 TL harcanacağı öngörülerek, yılsonunda yaklaşık %83,2 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bakanlığımız Sermaye Transferleri tertibine 378.680.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup bu ödeneğin 145.208.000 TL'lik kısmı ilk altı ayda harcanmıştır. Bakanlığımız bağlı kuruluşlardan (MTA, BOR, TAEK, NATEN, NDK, MAPEG) özel gelirlerinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinden dolayı hazine paylarını düşük almışlardır. Bu nedenle ikinci altı aylık dönemde 290.416.000 TL harcanacağı öngörülerek, sermaye transferlerinin yılsonunda yaklaşık %76,6 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bakanlığımız Borç Verme tertibine 87.062.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, 2019 kış döneminde ağır kış şartları oluşmamış ve doğal gaz arz-talep dengesinin sağlanması amacıyla BOTAŞ tarafından bu santrallarda gaz kısıntısı/kesintisi yapılmamıştır. Bu nedenle ilk 6 aylık



dönemde harcama gerçekleşmemiş olup, yılsonunda hava koşullarındaki değişim nedeniyle kullanılacak mazot tüketim miktarına göre harcama yapılacaktır.

## TEMMUZ–ARALIK 2019 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLECEK FAALİYETLER

### BİLGİ İŞLEM ÇALIŞMALARI

#### Merkezi Belge Yönetim Sistemi Projesi Çalışmaları

Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarının kullanmakta olduğu Belge Yönetim Sistemleri'nin merkezileştirme çalışmalarına devam edilecektir. TEİAŞ, TPAO, TEDAŞ ve Bakanlık için proje planı çerçevesinde geçiş çalışmaları planlanmıştır.

#### Web Sitesi Yenileme Projesi

Bakanlığımızın web sitesi, yeni teknolojilere uygun grafiksel tasarım ve görsel öğelerin yanı sıra Kullanılabilirlik ve Erişilebilirlik Standartları ile KAMİS (Kamu İnternet Siteleri Rehberi Projesi) rehberinde belirlenen kriterlere uygun bir tasarıma sahip değildir.

Bu kapsamda, Bakanlığımızın kurumsal kimliğini ve vizyonunu bütünüyle yansıtan nitelikte fonksiyonel, güncellenebilir, yeni teknolojilere uygun, grafiksel tasarım ve görsel öğeleri içeren, kurumsal kimlik niteliklerine uygun bir resmi web sitesinin temin edilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

#### ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Yürütme ve Denetim Hazırlık Çalışmaları

Denetim hazırlık çalışmalarının akabinde Kasım-Aralık aylarında denetim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

#### Teknik Destek Hizmetleri

Bakanlığımız birimlerinin bilişim konusunda ihtiyaç duydukları teknik danışmanlık hizmetleri sağlanmaya devam edecektir. Bakanlığımız ağ yapısındaki donanım ve yazılımların rutin kontrolleri ve arıza durumunda arızaların giderilmesine yönelik işlemler yıl içerisinde devam edecektir.

Son kullanıcı makinelerine yönelik yazılım ve donanım arızaları ile bunlara bağlı olarak oluşan ağ arızalarının giderilmesi çalışmaları yapılmaya devam edecektir.

### ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÇALIŞMALARI

#### Destekler [Gönüllü Anlaşmalar ve Verimlilik Artırıcı Projeler (VAP)]

2019 yılı ikinci altı aylık döneminde, 2018 yılı Eylül ve 2019 yılı Ocak başvurularının sözleşmelerinin imzalanması, uygulaması biten projelerin yerinde incelemelerinin yapılması, uygulama raporları inceleme aşamasında olan projelerden uygun görülenlerin ödenmesi planlanmaktadır.

Destek Sözleşmesi imzalanan 11 projenin ödeme belgelerinin gelmesi ile toplam 1.945.169,48 TL tutarındaki destek ödemesi yapılacaktır.

13/03/2019 tarihli ve 30714 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan “Verimlilik Artırıcı Proje Bedeli ve Destek Oranı ile Enerji Yoğunluğunun Azaltılmasına Yönelik Yapılan Gönüllü Anlaşma Destek Bedeli ve Enerji Gideri Oranı Hakkında Karar (Karar Sayısı: 819)” ile verimlilik artırıcı projelerin yatırım bedeli bir milyon Türk Lirasından beş milyon Türk Lirasına, destek bedeli ise üç yüz binden bir buçuk milyon Türk lirasına artırılmıştır. Ayrıca gönüllü anlaşma iki yüz bin Türk Lirasından bir milyon Türk Lirasına, enerji gideri oranı ise %20’den %30’a artırılmıştır. Bu nedenle ikincil mevzuatta yapılacak değişiklikler nedeniyle Gönüllü Anlaşmalar ile ilgili 2019 yılı ikinci altı aylık dönemde (Ekim 2019) herhangi bir başvuru alınmayacaktır. Önceki yıllarda Gönüllü Anlaşma yapılan endüstriyel işletmelerin enerji yoğunluğu değişimlerinin izlenmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

### **Beşinci Bölge Teşvik Faaliyetleri**

Beşinci Bölge teşvik faaliyetleri ile ilgili 2019 yılı ikinci altı aylık dönemde gelecek olan başvuruların değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.

### **Bilinçlendirme Faaliyetleri**

İkinci aylık dönemde;

- Bakanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile enerji verimliliği konulu ilkökul öğrencileri arasında resim ve ortaokul öğrencileri arasında öykü yarışmaları düzenlenecektir.
- Sanayide Enerji Verimliliğinin Artırılması Projeleri ve Enerji Verimli Endüstriyel Tesis (EVET) olmak üzere iki ana gruptan oluşan Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmalarının (SENER) 20’ncisi düzenlenecektir.
- Enerji Verimliliği İletişim Strateji üzerinde çalışmalar devam edecektir.
- Enerji verimliliği materyalleri üzerinde çalışılacaktır.
- 11. Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı için çalışmalara başlanacaktır.

### **Ölçme ve Değerlendirme Faaliyetleri**

2018 yılı Haziran ayında sistem, dış kullanıcılara açılmış olup uygulamadaki eksiklik ve hataların tespit edilerek düzeltilmesine belirli bir plan dahilinde devam edilecektir. Bu plan kapsamında 2020 yılı itibarıyla portal eksikliklerinin giderilmiş olması öngörülmekte olup IPA - Enerji Verimliliğinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesinin ilgili faaliyetleri çerçevesinde portalın geliştirilmesi devam edecektir. Veri kalitelerinin artırılarak güncel güvenilir bir veritabanı elde etmek üzere sürekli iyileştirmeler yapılmaya devam edilecektir. Elde edilecek veriler ile sektörel kıyaslama raporlarının oluşturulması çalışmalarına devam edilecektir.

### **Eğitim-Etüt Faaliyetleri**

2019 yılı ikinci döneminde; (1) adet Bina Etüt Proje Eğitimi (BEP) ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarına yönelik (2) adet Enerji Yöneticisi Eğitimi düzenlenecektir. Yetkilendirilmiş kurum/kuruluş ve şirketlerin enerji verimliliği eğitimlerine yönelik izleme çalışmalarına devam edilecektir. Ayrıca Temmuz ayında merkezi sınav gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte sertifikalandırma faaliyetleri gelen talepler doğrultusunda sürdürülecektir. Kamu hastanelerine yönelik gerçekleştirilen enerji etütleri ve EKB düzenleme işi kapsamında; Kamu Hastaneleri Enerji Etüdü Değerlendirme Raporu 2019 yılı içerisinde yayınlanacaktır. Eğitim materyallerinin güncellenmesi çalışmaları Dünya Bankası işbirliğinde yürütülen proje kapsamında devam ettirilmesi planlanmakta olup Enerji Verimliliği Uygulama Tesisi binasına yönelik rehabilitasyon faaliyetleri kapsamındaki yapım işleri gerçekleştirilecektir. Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri Faaliyet Raporu (2015-2018) raporu kamuoyuyla paylaşılarak yayınlanacaktır.

### **Yetkilendirme Faaliyetleri**

2019 yılı ikinci döneminde; Temmuz ayında EVD şirketi, Ekim ayında ise kurum başvuruları alınacaktır.

### **EPS Grubu Faaliyetleri**

EPS ikincil mevzuatının oluşturulması çalışmaları kapsamında EBRD ile bir toplantı yapılacaktır. EPS Karar Taslağı nihai hale getirildikten sonra Cumhurbaşkanlığına iletilecektir.

Dünya Bankası Kamu Binalarında Enerji Projesinin proje dokümanlarının nihai hale gelmesi ile projenin Aralık ayında başlaması planlanmaktadır. Bu proje kapsamında Bakanlığımızın yürüteceği teknik destek bileşenleri için teknik şartname hazırlık çalışmaları yürütülecektir. Projenin ilk yılında iyileştirilmesi planlanan binaların etüt raporları güncellendikten sonra kontrol edilecektir.

Kamu binalarında tasarruf hedefi konulu Genelge Taslağının yayımlanması halinde Bakanlığımız tarafından uygulama rehberi yayımlanacaktır.

Eylül ayı içerisinde Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı personeline yönelik ölçme ve doğrulama konulu eğitim düzenlenecektir.

IPA 2018 "Belediyeler için Enerji Verimliliği Pilot Uygulamaları başlıklı proje kapsamında CFCU'dan gelecek görüş doğrultusunda şartname nihai hale getirilecek ve EGO ile işbirliği anlaşması imzalanarak elektrikli otobüs temini için ihale süreci başlatılacaktır.

IPA 2015 Belediye ve Üniversitelere Teknik Yardım Projesi kapsamında belediye ve üniversitelere eğitimler için kontrol listeleri gönderilecek ve seçim kriterleri nihai hale getirecektir. Projenin açılış toplantısı düzenlenecektir.

Türk-Alman Enerji Forumu kapsamında uygulanması planlanan pilot projeler için paydaşların katılımı ile bir toplantı organize edilecektir.

### **Kojenerasyon Verim Belgesi Verilmesi Faaliyetleri Temmuz-Aralık 2019 dönemi**

- Verim Belgesi başvurularının değerlendirilmesine devam edilecektir.
- Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesi düzenlenen ve faaliyete geçen 8 adet tesisin daha yerinde incelenmelerinin yapılması planlanmaktadır.
- Sağlık Bakanlığı uhdesinde kurulan Şehir Hastanelerinde kurulu kojenerasyon tesislerinin yerinde incelemelerinin yapılmasına devam edilecektir.
- Türkiye Kojenerasyon raporu hazırlanacaktır.

## ARZ GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

### **IPA Enerji Planlama, Uzun Dönemli Enerji Senaryoları, Kapasite Geliştirme Projesi**

Temmuz ayı içinde modelin talep kısmına yönelik, Eylül ve Kasım aylarında ise modelin arz ve talep modüllerinin entegre olduğu nihai versiyona ilişkin eğitimlerin yapılması planlanmaktadır.

### **IPA Enerji Veri Merkezi Projesi**

Temmuz ayı itibarıyla danışman tarafından tasarım dokümanının sunulması ve sonrasında yazılım geliştirme sürecine başlanması hedeflenmektedir.

## YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI ÇALIŞMALARI

### **Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) güncellenmesi ve Deniz Enerjisi Potansiyel Atlası (DEPA) oluşturulması**

Mevcut Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasının (REPA) veri derinliğini arttırarak yenilenmesi çalışmaları kapsamında üretilen model çıktılarının (kaynak bilgilerinin) doğrulanması amacıyla rüzgâr ve deniz ölçüm verileri temin edilerek yükleniciyle paylaşılacaktır.

### **Yenilenebilir Enerji Projeleri Değerlendirme ve İzleme Sistemi (YEPDİS) Geliştirilmesi Projesi**

YEPDİS'in sağlıklı ve sorunsuz şekilde işletilmesine yönelik iyileştirmeler yapılması ve veri tabanından yararlanmak isteyen kurumlar için erişim/entegrasyon hizmetinin sağlanması için başlatılan satın alma süreci yürütülecektir.

### **Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanlarının (YEKA) Belirlenmesi, Derecelendirilmesi, Korunması ve Projelerin Yürütülmesi Projesi**

*1000 MWe gücündeki Karapınar YEKA-1 GES projesi kapsamında:*

20/10/2016 tarih ve 29863 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Karapınar Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) Kullanım Hakkı Yarışması" ilanı kapsamında 20/03/2017 tarihinde güneş enerjisine dayalı olarak gerçekleştirilen yarışmayı kazanan firma ile imzalanan Sözleşme hükümlerine göre güneş pili fabrikası, AR-GE Merkezi ile Karapınar GES'in kurulumlarına yönelik işlemler takip edilecektir.

*1000 MWe gücündeki YEKA RES-1 projesi kapsamında:*

13/04/2017 tarih ve 30037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Rüzgar Enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışma İlanı" kapsamında 03/08/2017 tarihinde yapılan yarışmayı kazanan konsorsiyum ortakları ile imzalanan Sözleşme hükümlerine göre rüzgar türbini fabrikası, AR-GE Merkezi ile RES'lerin kurulumlarına yönelik işlemler takip edilecektir.

*1000 MWe gücündeki YEKA RES-2 projesi kapsamında:*

07/11/2018 tarih ve 30588 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Rüzgar Enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin Yarışma İlanı" kapsamında

yarışmaları kazanan firmalarla sözleşmeler imzalanacak ve bu firmalar tarafından önerilecek Aday YEKA'lar için detay çalışmalarına başlanılacaktır.

### **Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlasının (BEPA) güncellenmesi**

Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlası (BEPA) revize edilerek ilgili yazılımda güncellemeler yapılacaktır.

### **Güneş Enerjisi Santrallerinin Parlama ve İşıldama Analizlerinin Yapılması Projesi**

Dönem içinde güneş enerjisine dayalı olarak kurulmak istenen lisanssız üretim tesislerinin Karayolları Genel Müdürlüğü ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait yollar/yapılar üzerinde olası parlama işıldama risklerinin analizleri yapılacaktır. Bu amaçla kullanılan yazılımın kullanım haklarının uzatılmasına yönelik satın alma süreci başlatılacaktır.

### **IPA 2015 Belediye ve Üniversitelere Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Teknik Destek Projesi**

Proje kapsamında düzenlenmesi öngörülen etkinlikler (eğitimler, saha gezileri vb) gerçekleştirilecektir.

### **IPA 2015 Belediyeler İçin Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliğine Yönelik Tedarik Projesi**

Projenin idari süreçlerinin (proje tadilatının yapılması, proje onayının yenilenmesi vb.) tamamlanması ardından 2020 yılı içinde elektrik üretim tesislerinin devreye alınması planlanmaktadır.

### **IPA 2018 BOTAŞ ve TEMSAN için Yenilenebilir Enerji Ekipman Alımı**

Güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin kurulması için en uygun alanların belirlenmesi sonrasında lisanssız elektrik üretimi kapsamında alınması gereken izinlerin ve onayların alınması, lisanssız elektrik üretim başvurularının yapılması, ihale dokümanlarının Merkezi Finans ve İhale Birimine sunulması hedeflenmektedir.

### **IPA 2018 Belediyeler için Yenilenebilir Enerji Ekipman Alımı**

Proje kapsamında belediyeler tarafından önerilen lokasyonlara STEP ekibi tarafından saha ziyaretleri gerçekleştirilecek olup ziyaret sonrasında güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin kurulması için en uygun alanların belirlenmesi sonrasında lisanssız elektrik üretimi kapsamında alınması gereken izinlerin ve onayların alınması, lisanssız elektrik üretim başvurularının yapılması, ihale dokümanlarının Merkezi Finans ve İhale Birimine sunulması hedeflenmektedir.

Rüzgar ve güneş enerjisi başvurularının teknik değerlendirmeleri ile ilgili yönetmeliklerde değişiklikler yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

### **Güneş Enerjisi Santralleri İzleme ve Kontrol Merkezi**

Rüzgar İzleme ve Tahmin Merkezi (RİTM) projesinin tamamlanması sonrasında devam edilecektir.

### **Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezi (RİTM)**

Yılsonuna kadar işletmeye girecek olan RES'lerin bağlantı işlemleri ile RİTM Bağlantı / Tadil Belgeleri düzenlenecektir.



Rüzgâr İzleme ve Tahmin Merkezi (RİTM 2); 2019 yılı sonunda RİTM Sözleşmesine göre yapılması gereken iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.

## YENİ TEKNOLOJİLER VE AR-GE PROJELERİ

### Ar-Ge Projeleri

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kapsamında desteklenen ve Bakanlığımız ve/veya Bakanlığımıza bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların müşteri kurum olarak yer aldığı Ar-Ge projelerinin izlenmesi ve takibi Enerji İşleri Genel Müdürlüğüne yapılmaktadır. Bu kapsamda devam eden projeler aşağıda yer almaktadır.

- Milli Güneş Enerjisi Santrali Geliştirilmesi (MİLGES) Projesi: Proje kapsamında faaliyetlere devam edilecektir.
- Prototip LED Çip Geliştirilmesi Projesi: Projenin değerlendirilmesi faaliyetine devam edilecektir.
- 320\*240 Piksel RGB AMOLED Aviyonik Ekran Geliştirilmesi Projesi: Projenin değerlendirilmesi faaliyetine devam edilecektir.
- Milli Hidroelektrik Santral Sistemi Geliştirilmesi (MİLHES) Projesi: Proje kapsamında Ar-Ge faaliyetine devam edilecektir.
- Gaz Türbini Kanatlarının Yerli İmalatı Projesi: Proje kapsamında Ar-Ge faaliyetine devam edilecektir.

### Teknoloji Trendleri Bülteninin Hazırlanması

Enerji sektöründe ve dünyada meydana gelen güncel gelişmeler derlenerek yılsonuna kadar 2 adet teknoloji trendleri bülteni hazırlanacaktır.

**T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI**  
**BÜTÇE GİDERLERİNİN GELİŞİMİ**  
**YILI: 2019**

	2018 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2018 GERÇEKLEŞME TOPLAM	2019 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	OCAK GERÇEKLEŞME		ŞUBAT GERÇEKLEŞME		MART GERÇEKLEŞME		NİSAN GERÇEKLEŞME		MAYIS GERÇEKLEŞME		HAZİRAN GERÇEKLEŞME		OCAK-HAZİRAN GERÇEKLEŞME TOPLAMI		ARTIŞ ORANI * (%)	OCAK-HAZİRAN GERÇEK ORANI ** (%)		TEMMUZ-ARALIK 2. ALTI AYLIK BEKLENTİLER
				2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019		2018	2019	
<b>BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI</b>	<b>2.386.508.000</b>	<b>2.350.101.184</b>	<b>2.863.608.000</b>	<b>121.993.834</b>	<b>223.694.645</b>	<b>321.332.591</b>	<b>418.170.871</b>	<b>116.111.539</b>	<b>223.139.539</b>	<b>200.243.904</b>	<b>182.851.346</b>	<b>129.353.572</b>	<b>257.549.847</b>	<b>198.383.322</b>	<b>125.190.274</b>	<b>1.087.418.761</b>	<b>1.430.596.522</b>	<b>31,56</b>	<b>45,57</b>	<b>49,96</b>	
<b>01 - PERSONEL GİDERLERİ</b>	<b>96.824.000</b>	<b>109.570.008</b>	<b>85.117.000</b>	<b>8.705.404</b>	<b>9.782.725</b>	<b>11.704.525</b>	<b>7.699.829</b>	<b>8.237.593</b>	<b>7.678.992</b>	<b>8.760.272</b>	<b>7.482.081</b>	<b>9.254.749</b>	<b>7.399.171</b>	<b>8.830.457</b>	<b>7.081.614</b>	<b>55.493.000</b>	<b>47.124.412</b>	<b>-15,08</b>	<b>57,31</b>	<b>55,36</b>	<b>114,05</b>
MEMURLAR	86.366.000	86.685.242	69.223.000	7.284.997	8.694.219	10.426.632	6.382.163	6.989.974	6.000.677	7.023.895	6.023.316	7.002.984	6.000.251	6.731.507	5.910.052	45.459.990	39.010.677	-14,19	52,64	56,36	116,09
SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.309.000	8.600.104	1.111.000	628.207	376.064	869.799	299.472	607.572	263.028	625.283	359.995	754.479	281.730	675.778	345.058	4.161.118	1.925.346	-53,73	125,75	173,30	356,99
İŞÇİLER	6.102.000	14.071.889	14.643.000	738.120	712.442	346.755	1.018.194	579.032	1.415.288	1.087.619	1.098.770	1.484.422	1.117.190	1.423.172	826.504	5.659.120	6.188.388	9,35	92,74	42,26	87,06
GEÇİCİ PERSONEL	840.000	212.772	40.000	54.080	0	61.339	0	61.015	0	23.475	0	12.864	0	0	0	212.772	0	0,00	25,33	0,00	0,00
DİĞER PERSONEL	207.000	0	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>02 - SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ</b>	<b>15.909.000</b>	<b>18.329.414</b>	<b>13.884.000</b>	<b>1.329.981</b>	<b>1.528.623</b>	<b>1.971.430</b>	<b>1.207.291</b>	<b>1.348.550</b>	<b>1.191.840</b>	<b>1.399.834</b>	<b>1.149.888</b>	<b>1.552.808</b>	<b>1.210.090</b>	<b>1.537.123</b>	<b>1.135.603</b>	<b>9.139.725</b>	<b>7.423.335</b>	<b>-18,78</b>	<b>57,45</b>	<b>53,47</b>	<b>110,14</b>
MEMURLAR	14.280.000	13.925.106	10.931.000	1.157.250	1.323.451	1.706.148	984.643	1.146.988	933.434	1.143.554	925.104	1.138.294	922.826	1.093.748	914.090	7.385.982	6.003.548	-18,72	51,72	54,92	113,14
SÖZLEŞMELİ PERSONEL	366.000	1.681.309	203.000	126.194	48.567	181.131	44.882	122.306	41.831	125.807	46.810	149.939	45.798	135.210	45.603	840.588	273.492	-67,46	229,67	134,73	277,53
İŞÇİLER	1.134.000	2.681.361	2.750.000	36.346	156.605	71.904	177.766	67.010	216.574	125.927	177.974	262.166	241.466	308.165	175.909	871.518	1.146.295	31,53	76,85	41,68	85,87
GEÇİCİ PERSONEL	129.000	41.638	0	10.191	0	12.246	0	12.246	0	4.546	0	2.409	0	0	0	41.637	0	0,00	32,28	0,00	0,00
<b>03 - MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ</b>	<b>1.275.772.000</b>	<b>1.498.134.401</b>	<b>1.785.147.000</b>	<b>99.261.099</b>	<b>141.660.329</b>	<b>153.675.570</b>	<b>215.338.967</b>	<b>104.905.851</b>	<b>202.856.684</b>	<b>176.688.034</b>	<b>173.662.491</b>	<b>115.080.498</b>	<b>159.990.031</b>	<b>104.512.539</b>	<b>150.747.639</b>	<b>754.123.592</b>	<b>1.044.256.142</b>	<b>38,47</b>	<b>59,11</b>	<b>58,50</b>	<b>113,43</b>
ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.241.717.000	1.466.345.474	1.774.627.000	99.057.982	141.528.126	150.738.589	214.744.838	97.713.185	202.206.210	167.667.022	173.003.742	112.900.696	159.043.219	103.373.980	150.144.164	731.451.455	1.040.670.300	42,27	58,91	58,64	113,60
YOLLUKLAR	7.486.000	7.519.528	2.515.000	93.211	47.760	954.784	113.724	644.920	175.624	824.307	239.941	1.079.386	288.083	454.655	91.231	4.051.264	956.364	-76,39	54,12	38,03	93,00
GÖREV GİDERLERİ	799.000	11.843.339	703.000	17.582	18.452	66.023	33.157	4.698.459	26.694	6.483.123	13.005	207.689	23.041	53.015	2.470	11.525.892	116.819	-98,99	1.442,54	16,62	85,00
HİZMET ALIMLARI	24.154.000	11.151.313	6.287.000	81.504	49.382	1.871.731	376.146	1.765.143	396.958	1.600.459	356.891	776.831	570.335	551.417	440.685	6.647.084	2.190.397	-67,05	27,52	34,84	82,00
TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	550.000	353.127	337.000	1.720	8.810	10.726	38.613	31.604	-3.261	40.814	17.840	2.887	21.890	10.788	51.919	98.539	135.811	37,82	17,92	40,30	94,00
MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	923.000	784.615	599.000	9.100	7.799	33.718	32.489	49.295	54.458	69.358	31.073	82.488	39.982	56.765	13.424	300.724	179.226	-40,40	32,58	29,92	96,00
GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	143.000	137.005	79.000	0	0	0	0	3.245	0	2.950	0	30.521	3.481	11.918	3.746	48.634	7.227	-85,14	34,01	9,15	82,00
TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>05 - CARİ TRANSFERLER</b>	<b>309.595.000</b>	<b>185.121.090</b>	<b>459.599.000</b>	<b>12.697.350</b>	<b>55.645.440</b>	<b>25.074.030</b>	<b>52.949.340</b>	<b>993.617</b>	<b>11.196.000</b>	<b>13.105.772</b>	<b>353.000</b>	<b>2.170.524</b>	<b>79.787.294</b>	<b>26.166.445</b>	<b>-34.648.429</b>	<b>80.207.738</b>	<b>165.282.645</b>	<b>106,07</b>	<b>25,91</b>	<b>35,96</b>	<b>71,90</b>
GÖREV ZARARLARI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
HAZİNE YARDIMLARI	144.808.000	119.650.000	440.648.000	8.000.000	55.645.440	12.862.500	52.890.350	70.300	11.070.000	0	53.000	1.500.000	74.167.840	25.000.000	-36.119.840	47.432.800	157.706.790	232,48	32,76	35,79	72,00
KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	88.884.000	859.833	790.000	0	0	307.715	49.490	15.585	126.000	17.143	0	140.763	0	17.143	0	498.349	175.490	-64,79	0,56	22,21	71,00
HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	72.002.000	59.998.240	12.243.000	4.697.350	0	11.454.202	0	0	0	13.050.139	300.000	529.761	2.980.537	1.149.301	1.471.411	30.880.754	4.751.948	-84,61	42,89	38,81	96,00
YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	3.901.000	4.613.017	5.918.000	0	0	449.613	9.500	907.732	0	38.489	0	0	2.638.917	0	0	1.395.835	2.648.417	89,74	35,78	44,75	112,00
<b>06 - SERMAYE GİDERLERİ</b>	<b>94.221.000</b>	<b>45.245.132</b>	<b>54.119.000</b>	<b>0</b>	<b>77.528</b>	<b>80.036</b>	<b>20.017.444</b>	<b>625.928</b>	<b>216.024</b>	<b>289.992</b>	<b>203.886</b>	<b>1.294.993</b>	<b>562.261</b>	<b>846.158</b>	<b>224.847</b>	<b>3.137.106</b>	<b>21.301.989</b>	<b>579,03</b>	<b>3,33</b>	<b>39,36</b>	<b>83,20</b>
MAMUL MAL ALIMLARI	13.450.000	1.046.016	6.046.000	0	0	0	0	0	0	112.788	25.995	182.105	197.711	42.275	0	337.168	223.706	-33,65	2,51	3,70	86,00
MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	19.636.000	3.437.141	11.720.000	0	0	0	0	3.192	0	177.204	772	639.714	266.100	173.601	132.357	993.711	399.229	-59,82	5,06	3,41	84,00
GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	14.950.000	9.132.757	5.001.000	0	0	10.148	0	0	13.253	0	27.140	146.963	18.947	412.616	1.847	569.727	61.187	-89,26	3,81	1,22	81,00
GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	12.000.000	2.374.597	8.400.000	0	77.528	4.693	17.444	587.336	119.875	0	114.996	0	67.762	90.226	51.704	682.254	449.310	-34,14	5,69	5,35	25,00
GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	0	0	100.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	85,00
MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.800.000	114.982	2.450.000	0	0	0	0	0	11.741	0	0	5.841	11.741	0	0	5.841	23.482	302,02	0,15	0,96	65,00
GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	30.385.000	29.139.639	20.402.000	0	0	65.195	20.000.000	35.400	71.154	0	34.982	320.370	0	127.440	38.940	548.405	20.145.076	3.573,39	1,80	98,74	105,00
STOK ALIMLARI (SAVUNMA DIŞINDA)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>07 - SERMAYE TRANSFERLERİ</b>	<b>517.787.000</b>	<b>492.075.000</b>	<b>378.680.000</b>	<b>0</b>	<b>15.000.000</b>	<b>128.827.000</b>	<b>120.958.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8.601.000</b>	<b>56.490.600</b>	<b>649.000</b>	<b>185.317.600</b>	<b>145.208.000</b>	<b>-21,64</b>	<b>35,79</b>	<b>38,35</b>	<b>76,60</b>
YURTIÇI SERMAYE TRANSFERLERİ	517.787.000	492.075.000	378.680.000	0	15.000.000	128.827.000	120.958.000	0	0	0	0	0	8.601.000	56.490.600	649.000	185.317.600	145.208.000	-21,64	35,79	38,35	76,60
YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>08 - BORÇ VERME</b>	<b>76.400.000&lt;/</b>																				